

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-253-1-20>

**THE INFLUENCE OF SPORTS ORIENTATION CLASSES
ON THE FORMATION OF MILITARY-APPLIED MOTOR-SKILLS
OF FUTURE OFFICERS FOR MILITARY-PROFESSIONAL
ACTIVITIES**

**ВПЛИВ ЗАНЯТЬ СПОРТИВНИМ ОРІЄНТУВАННЯМ
НА ФОРМУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПРИКЛАДНИХ РУХОВИХ
НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ
ДО ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Mykhniuk O. V.

*Platoon Commander
S. P. Korolev Zhytomyr
Military Institute
Zhytomyr, Ukraine*

Михнюк О. В.

*курсний офіцер навчального курсу
Житомирський військовий інститут
імені С. П. Корольова
м. Житомир, Україна*

24 лютого 2022 року повномасштабним вторгненням російської армії розпочався новий етап російсько-української війни, війни за незалежність і суверенітет України, яка триває з 2014 року. Протягом півроку супротиву російському агресору українська нація та Збройні Сили України (далі ЗСУ), як ніколи, об'єднавшись, впевнено відстоюють свою приналежність до європейської цивілізації, перебуваючи в умовах воєнного стану. При цьому, керівництво держави здійснює належний контроль за основними напрямками її діяльності.

На шляху євроатлантичної інтеграції України одним із основних напрямів діяльності керівництва держави є модернізація системи вищої освіти, в тому числі і військової освіти, що спрямована на вдосконалення професійної підготовки майбутніх офіцерів [1].

Участь військовослужбовців ЗСУ у війні проти російської армії дає право стверджувати про важливість набуття ряду професійних компетентностей курсантами та формування достатнього рівня фізичної готовності до бойової діяльності протягом навчання у ВВНЗ [2; 3; 4]. Важливе значення у формуванні професійних компетентностей майбутніх офіцерів відіграє фізична підготовка [5]. Ця тенденція передбачає включення до змісту програм з фізичної підготовки таких засобів, що мають військово-прикладну

спрямованість та здатні забезпечити максимально високий рівень як фізичної, так і психологічної готовності військовослужбовців.

Враховуючи характер ведення бойових дій на території України значна увага приділяється використанню навичок набутих під час занять військово-прикладними видами спорту військовослужбовцями у процесі підготовки до майбутньої військово-професійної діяльності: сприйняття просторово-часових характеристик, уваги, короткочасної та довготривалої пам'яті, наглядно-образного та оперативного мислення, орієнтування у складних ситуаціях та на місцевості [6]. Формування відповідних вмінь відбувається за допомогою військово-прикладних видів спорту, серед яких, на нашу думку, провідне місце займає спортивне орієнтування, що має комплексний вплив на розвиток військовослужбовця.

З метою встановлення впливу занять зі спортивного орієнтування на формування військово-прикладних рухових умінь та навичок майбутніх офіцерів ЗСУ до військово-професійної діяльності, нами було проведено педагогічне дослідження (анкетування) на кафедрі фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова. В дослідженні взяли участь 479 курсантів різних років навчання та 12 випускників офіцерів (учасники антитерористичної операції на Сході України), які під час навчання займалися спортивним орієнтуванням. В результаті дослідження встановлено, що більшість курсантів позитивно ставляться до занять зі спортивного орієнтування, що становить 71,2% (n=341/479), при цьому – 12,1% (n=58/479) висловлюють власну відповідь, бажаючи займатися іншими видами спорту. Позитивний вплив занять зі спортивного орієнтування також підтверджують опитування офіцерів, які під час навчання займалися даним видом спорту. Вони підкреслюють, що якості, які формуються в процесі занять зі спортивного орієнтування, сприяють командній роботі, злагодженості підрозділів, швидкості мислення, вміння приймати правильно зважені рішення на тлі граничних емоційних та психологічних чинників та вміння орієнтуватися на місцевості, це, у свою чергу, сприяє ефективному виконанню бойового завдання під час війни.

Аналіз відповідей курсантів щодо позитивного впливу занять зі спортивного орієнтування на розвиток фізичних якостей та військово-прикладних рухових вмінь та навичок майбутніх офіцерів представлено на рис. 1

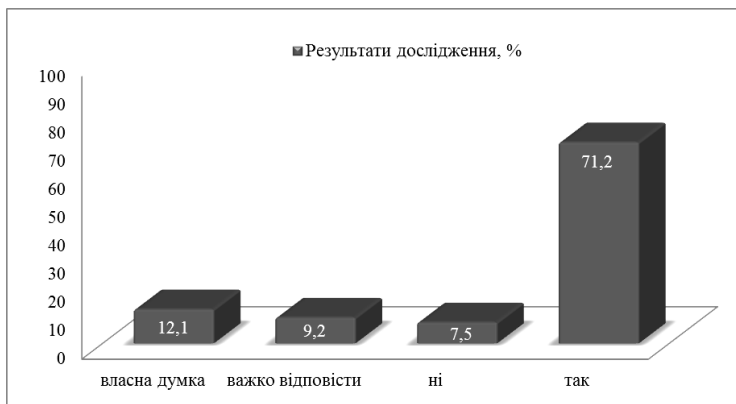

Рис. 1. Співвідношення відповідей курсантів щодо ефективності впливу занять зі спортивного орієнтування в результаті дослідження

На думку курсантів, фізичні якості та військово-прикладні рухові уміння й навички, що розвиваються й формуються у процесі занять зі спортивного орієнтування, є професійно важливими у сучасній військово-професійній діяльності військовослужбовців ЗСУ.

За результатами дослідження підтверджено позитивний вплив занять зі спортивного орієнтування на формування військово-прикладних рухових умінь та навичок майбутніх офіцерів ЗСУ до військово-професійної (бойової) діяльності, що спонукатиме до успішного виконання завдань за призначенням.

Література:

1. Фіногенов Ю. С. Сучасні тенденції та перспективи розвитку спорту в Збройних Силах України на шляху Євроатлантичної інтеграції України. *Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 29–30 листоп. 2017 р.) Київ : НУОУ, 2017. С. 21–25.
2. Бородін Ю. А., Романчук В. М., Романчук С. В. Зміст та організація форм фізичної підготовки на етапах навчання у ВВНЗ : навч. посібник. Житомир : ЖВІ НАУ, 2007. 164 с.

3. Кирпенко В. М., Романчук В. М., Романчук С. В., Федак С. С. Спеціальна фізична підготовка як засіб підвищення ефективності професійної діяльності військовослужбовців Сухопутних військ. *Фізична активність, здоров'я і спорт*. 2015. № 4(22). С. 12–18.

4. Організація спеціальної фізичної підготовки у вищих військових навчальних закладах з урахуванням досвіду АТО : метод. рекомендації. А. О. Хабчук, О. О. Старчук, К. В. Пронтенко та ін. Житомир : ЖВІ, 2016. 72 с.

5. Фізичне виховання військовослужбовців : навч. посіб. М. Ф. Пічугін, та ін. ; за ред. Г. П. Грибана. Житомир, 2011. 820 с.

6. Михнюк О. В., Русанівський С. В., Безпалій С. М., Федченко О. С., Крук О. М., Лисик Р. В., Сіваков В. П., Штома В. Д. Спортивне орієнтування як засіб фізичної підготовки курсантів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Вип. 11. (143)21. С. 96–99.